

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
(ВІЙСЬКОВОЇ) АДМІНІСТРАЦІЇ

ОКЗ "ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ"

Прогулянки нескореним Харковом

Харків - 2023

УДК 016:908(477.54)
ПРО -78

«Прогулянки нескореним Харковом» :
інформаційний путівник / Харківська обласна бібліотека
для дітей ; уклад. В.В. Лопата .- Х., 2023 . - 9 с.

Харків – одне з найкрасивіших і найвеличніших міст України. Під час повномасштабної збройної агресії РФ Харків став справжнім форпостом незламного духу в боротьбі за свою свободу, за що отримав відзнаку «Місто-герой України».

Продовжуємо знайомити з цікавими куточками нашого рідного міста, що завжди гостинно вітає Вас.

Випуск адресований організаторам дитячого читання, учням середніх та старших класів, а також усім, хто цікавиться історією рідного краю.

Матеріал підготувала: Лопата В.В.

Редактор: Загrevська С.М.

Відповідальна за випуск: Трохименко Г.В.

ХОБД, 2023

Зам. № 11

Тираж 50

Красивий, мужній, нескорений Харкове! Скільки всього довелося пережити тобі останнім часом. Але ти вистояв, хоч і поранений, але такий же гостинний. І хочеться знову прогулятися по твоїх вуличках, відвідати такі улюблені місця, які є тільки тут.

Парк фантазій

Казковий парк відкрили восени 2021 р. на вул. Тарасенка, 77 (Плеханівська). Це єдиний в Україні парк-виставка

Вулиця Плеханівська тепер носить ім'я командира добровольчого підрозділу «Фрайкор», учасника російсько-української війни та героя України – **Георгія Тарасенка**. Г.Тарасенко та його бійці брали безпосередню участь у ліквідації колони військової техніки окупаційних військ, які намагалися здійснити прорив до Харкова з боку Лісопарку. Загинув 25 березня 2022р., захищаючи Харків.

орен air, де планується проводити вистави, концерти і спектаклі.

Це місце, де талановиті молоді скульптори, дизайнери, художники, архітектори, музиканти та артисти зможуть проявити будь-яку творчу фантазію. Особливо красиво тут увечері, коли кожна зона – це окреме світлове шоу. Скульптури підсвічуються

різними вогниками і в сутінках виглядають як фрагмент якоїсь казки. Серед дерев з'являється ілюмінація, що імітує зоряне небо. Парк прикрашають інсталяції казкових тварин із звуковими ефектами. Також інсталяції служать фотозонами. З липня 2023 р. парк відновив свою роботу.

Сад скульптур

Мало хто знає, що на вул. Максиміліанівська, 20 (колишня Ольмінського (м. Пушкінська) у самому центрі Харкова є досить цікаве місце – Сад скульптур, де всі охочі можуть помилуватись цікавими та оригінальними фігурами.

Відкритий виставковий майданчик біля ресторану

«Ермітаж», або як його називають «Сад скульптур» з'явився у Харкові в 2005 р. Розташований Сад є приватною власністю, проте вхід до нього вільний. Увійшовши на територію потрапляємо на алею поетів і класиків. Там можна побачити пам'ятники Тарасу Шевченку, Григорію Сковороді, Людмилі Гурченко та іншим відомим людям.

Проходимо далі до другого затишного дворика. Тут можна посидіти під аркою за прекрасними столиками, сховатися в альтанці або просто пройти в ресторан. Є готель та художня галерея. На території Саду працює приватний музей, де можна помилуватися предметами старовини.

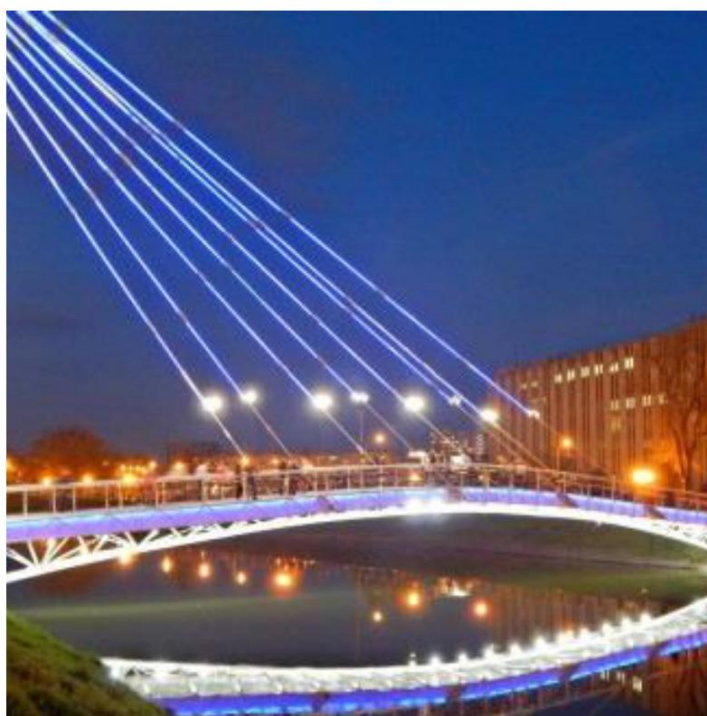
Сквер «Стрілка»

Сквер «Стрілка» знаходиться на місці злиття двох харківських річок – Лопані та Харкова, що з висоти пташиного польоту нагадує стрілку. Звідси, мабуть, і пішла його назва, а потім і скверу.

А ще існує легенда, що саме звідти починало будуватися місто Харків.

Тут знаходиться підвісний міст, що раніше називався Рибачим, а тепер «Мостом закоханих». На ньому молодята залишають замки та роблять весільні фото. За повір'ям, якщо з коханою людиною перетнути міст, тримаючись за руки, то стосунки будуть міцними.

На протилежному боці набережної розмістилася будівля цирку, а біля Лопанського мосту відкривається краєвид на вулицю Полтавський шлях, трохи далі за мостом сяє Благовіщенський собор.

З боку набережної спостерігаємо будівлі сучасної архітектури та куполи Покровського монастиря та Успенського собору.

Увечері ілюмінація підвісного мосту перегукується з різнокольоровим розсипом вечірнього міста.

У сквері «Стрілка» встановлено *пам'ятник святому апостолу Андрію Первозванному*.

У лівій руці апостол, що ніби спускається з постаменту, тримає хрест, яким благословляє землю. Підхід до пам'ятника стилізовано у вигляді морських хвиль.

Вулиця Дарвіна

Вулиця Дарвіна у Харкові вважається однією з найкрасивіших. При цьому вона є й однією з найменших вулиць, не такою широкою, як центральні магістралі, не такою відомою, як сусідня Пушкінська. Однак, якщо ви побажаєте побачити цікавий куточок Харкова, єдиний архітектурний комплекс, який складається з чудових зразків різних епох, то вам треба піти саме на Дарвіна.

Ця вулиця була заснована ще у 1804 р. і називалася Садово-Куликівська. Тут були розташовані сади, що належали шляхетній слобожанській родині Куликівських.

На цій вулиці жив поет, байкар, ректор Харківського університету Петро Петрович Гулак-Артемівський (1790-1865). Він був одним з перших її мешканців, проживав у будинку, який стояв на місці студентської поліклініки.

Ще одна перлина вулиці – будинок під номером 9. Це колишній дім Рижових, зведений у 1912 році за проєктом знаменитого архітектора Віктора

Величка. Їхню сім'ю вважали однією з найбагатших у Харкові. Купець другої гільдії, голосний міської думи Павло Рижов подарував особняк на день народження своїй дружині Валерії Олександрівні, але родина тут жила недовго. Уже в перші роки радянської влади будинок забрали і влаштували філію ЧК. Пізніше там розмістилося Всеукраїнське товариство культурних зв'язків із закордоном, а з 1934 року – Будинок архітектора. Як не дивно, але це одна з небагатьох споруд, що майже не зазнала реконструкції. Один з найкрасивіших будинків на Дарвіна – будинок №13 (арх. О. Бекетов, 1896) – колишній особняк підприємця, професора Харківського університету Дмитра Алчевського.

*Архітектор **Олександр Миколайович Бекетов (1862-1941)** є автором понад 40 будинків у Харкові. Можна сказати, що його творіння визначають значною мірою обличчя міста. Він автор ще чотирьох особняків на Дарвіна, в одному з яких (будинку №37) у самому кінці цієї вулиці мешкав сам.*

Збудований у мавританському стилі з елементами готики. У 1903 р. через борги Алчевський вимушений був продати особняк. У різні роки тут розміщувалися товариство взаємодопомоги трудящих жінок, перша спільна гімназія для чоловіків та жінок, школа. Зараз в особняку працює українсько-британський коледж.

Ейфелева вежа. Французький бульвар

Ейфелева вежа — дивовижна пам'ятка Харкова, відвідавши яку кожен бажаючий може відчувати всю незабутню атмосферу Парижа. Мініатюрну копію виготовили з 35 тонн металу. Під час будівництва були враховані всі пропорції і деталі французького оригіналу. Навіть є можливість піднятися по гвинтових сходах на оглядовий майданчик і звідти насолодитися чудовою панорамою Харкова. Ця пам'ятка миттєво набула величезної популярності у місцевого населення і гостей міста. На тлі харківської Ейфелевої вежі постійно фотографуються люди, тут можна часто зустріти безліч закоханих парочок, весільних кортежів та просто романтиків. Істотним плюсом пам'ятки є вільний вхід. Тому й не дивно, що вежа належить до найбільш відвідуваних туристичних місць Харкова.

Якщо хочете дізнатись більше:

Вулиця Дарвіна в Харкові - заповідник архітектури різних епох: [електронний ресурс] : [веб-сайт]. - Режим доступу : <https://ukrainaincognita.com/kharkivska-oblast/kharkiv/vulytsya-darvina-v-kharkovi-zapovidnyk-arkhitektury-rizn>

Харковом пішки - прогулянка на один день : [електронний ресурс] : [веб-сайт]. - Режим доступу : <https://ikharkovchanin.com/uk/eternal-harkovom-pishky-progulyanka-na-odyn-den>

Прогулянки Харковом. Залопань: вода, вогонь і стихійна кухня : [електронний ресурс] : [веб-сайт]. - Режим доступу : <https://lyuk.media/city/taking-a-stroll-zalopan/>

Зранений, але не скорений: Харків до та після російських снарядів : [електронний ресурс] : [веб-сайт]. - Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3495610-zranenij-ale-ne-skorenij-harkiv-do-ta-pisla-rosijskih-snaradiv.html>